

NARKOTIKŲ POLITIKOS EKSPERIMENTAI. NARKOTIKŲ IŠRAŠYMAS RECEPTAIS LIVERPULYJE

Versta iš "The Drug Debate: Facts and Arguments"

Excerpts from: „1st International Symposium Against Drugs in Switzerland. Ways to a Drug-Free Society and Physiopathology of Illicit Drugs.“

(Ginčai dėl narkotikų. FAKTAI IR ARGUMENTAI. Ištrauka iš „Pirmojo tarptautinio simpoziumo prieš narkotikus Šveicarijoje. Keliai į visuomenę be narkotikų ir nelegalių narkotikų fiziopatologija)

Lietuvos blaivybės fondas, 1999 m

Sušvelninus opiatų receptų išrašymo įstatymus Anglijoje 1924 metais, šešiasdešimtaisiais kai kurie gydytojai pradėjo pernelyg dažnai išrašinėti heroino receptus. Dėl to labai padaugėjo heroino narkomanų tarp jaunų žmonių. 1960 metais buvo užregistruoti 94 opiatų narkomanai, o 1968 metais šis skaičius padidėjo iki 2240.

(Cituota iš Russel, John S./McNicoll, Andre. The British Experience with Narcotic Dependency. Published by the Ministry of Health. Alcohol and Drug Commission. Province of British Columbia. 1978, p. 4)

„... Narkomanai galėjo gauti heroino nemokamai iš vaistinių. Ir kas atsitiko? Jie ėjo į gatves ir pirko daugiau, nelegalūs prekeiviai pardavinėjo grynesnius, stipresnius narkotikus, jų importas padvigubėjo. Skotlandjardas turėjo padidinti savo kovos su narkotikais komandą. Narkomanai nedirbo, jie darė nusikaltimus. Nusikaltimų nesumažėjo. Priešingai, nusikalstamumo rodikliai Anglijoje dramatiškai išaugo“.

(Cituota iš Bensinger, Symposium volume, p. 483)

Šios, keliančios didelį nerimą, situacijos akivaizdoje, „eksperimentas“ 1968 metais buvo sustabdytas išleidus atitinkamą įstatymą. Taip Vyriausybė ištaisė padėtį.

Nepaisant tokios patirties, 1985 metais Mersio regione buvo atidaryta dienos klinika, kur buvo galima gauti receptą bet kokiam pageidaujama narkotikui. Kadangi buvo visiškai aišku, kad tai gali duoti tik neigiamas pasekmes, kyla klausimas, kokie buvo liberalizavimo motyvai. Įdomu pažymėti, kad tuo metu karingi trockininkai dominavo miestą valdančioje leiboristų partijoje. Vienas iš jų funkcionierių atvirai suformulavo tikslą: "Liverpoolis, Merisaido apygardos metropolis tikrai galėtų tapti kapitalizmo kapu ir socializmo gimimo vieta“.

(Cituota iš Wochenzeitung, 28th June 1991)

Rezultatų neilgai reikėjo laukti:

1989 metais Mersisaido apygardoje buvo užregistruoti 1718 narkomanai. Tai sudarė rodiklį – 1184 narkomanai milijonui gyventojų, kuris buvo aukščiausias Didžiojoje Britanijoje. Vidutiniškai Didžiojoje Britanijoje buvo 288 narkomanai milijonui gyventojų.

(Cituota iš Schlöpfer, Die vielgerühmte Drogenpolitik in Liverpool unter der Lupe. News bulletin of the cantonal police 1991/8, p. 188).

Sparčiai daugėjo su narkotikais susijusių nusikaltimų. Okonelo (O'Connell), Mersisaido policijos kovos su narkotikais departamento vadovo, duomenimis per paskutinius keturis metus Mersisaido policija areštavo tokį skaičių narkotikų nusikaltėlių (prekiavimas ir laikymas): 1987 m. apie 1600; 1988 m. apie 2000; 1989 m. apie 3000; 1990 m. apie 4000.

(ten pat)

Juodoji rinka tebeveikia:

Narkomanijos klinikos vadovas J.A.Marks pripažįsta, kad narkomanų noras nustoti vartoti narkotikus yra menkas. Iš viso srities, kurioje yra 100000 gyventojų, kasmet tik du pasinaudoja mūsų programa vartojimui nutraukti. Mažiau kaip 5 pacientai kasmet naudojami stacionaru nutraukti narkotikų vartojimą, nors nėra jokios eilės patekti į ligoninę.

(Cituota iš Marks, J.A. Drogenrationierung durch den Staat: Absurd? Merseyside 1990, p. 6 f.)

Šiuo metu 6 (14%) turi tinkamą tarnybą ir tik kartą per mėnesį ateina pasitarti.

(ten pat)

Statistika, kurios reikia šiai abejotinai politikai įvertinti, dar yra nepakankama. Pavyzdžiui, nėra pilnutinių duomenų apie realų skaičių narkomanų, gyvenančių įvairiose Anglijos vietose, kiek jų buvo patikrinta dėl ŽIV, ir kiek iš jų yra seropozityvūs.

(Cituota iš Herger/Prins. Drogen und Drogenpolitische Massnahmen in Liverpool. Zurich 1990, p. 14)